

Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach 1950 - 1990

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1555_11151	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1950 – 1990	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	1,68 bm	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Obvodný úrad MNV v Šišove bol vytvorený v apríli 1945 v zmysle nariadenia Predsedníctva SNR č. 26/1945 Zb. SNR zo dňa 7. apríla 1945. Jeho územná pôsobnosť sa vzťahovala na obce: Šišov, Chudá Lehota, Libichava, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste a Zlatníky. V obciach Libichava, Veľké Hoste a Zlatníky boli ustanovené revolučné MNV už v období SNP v septembri 1944. Obvodný úrad MNV v Šišove zanikol v prvej polovici septembra 1950 v zmysle vládneho nariadenia č. 14/1950 Zb. o organizácii miestnych národných výborov. Po prijatí tohto zákona začali miestne národné výbory pôsobiť ako samostatné úrady. Miestny národný výbor sa stal orgánom jednotnej štátnej správy na území obce a vykonával ju vo všetkých jej odboroch. Na čele národného výboru bol predseda a spolu s tajomníkom a ďalšími členmi tvorili radu, boli volení plénom národného výboru. Prvý záznam o obsadení funkcií na Miestnom národnom výbore (MNV) vo Veľkých Hostiach je z roku 1951. Na čele dvanásťčlenného národného výboru stál vtedy predseda Gregor Filo. Práca	Dejiny správy pôvodcu

		výboru bola organizovaná referentským systémom. Na zasadnutí 12. apríla 1951 zvolilo plénum MNV komisiu pre poľnohospodárstvo a výživu, ktorá mala 5 členov. Voľby podľa nového zákona o voľbách do národných výborov sa konali 16. mája 1954 a na prvom zasadnutí sa plénum MNV zišlo 25. mája 1954. Členov MNV bolo v nasledujúcom (trojročnom) volebnom období 9, rada mala troch členov. Za predsedu MNV bol zvolený Jozef Adamička. Plénum zriadilo 6 stálych komisií: komisiu pre poľnohospodárstvo, komisiu pre veci vnútorné, komisiu pre kultúru; komisiu pre telovýchovu a šport, komisiu pre stavebníctvo a komisiu pre sociálne zabezpečenie. Toto obdobie sa vyznačovalo rýchlymi zmenami v obsadení funkcií na MNV. Predsedom MNV bol od 11. mája 1955 Emil Šarina. Následne v roku 1956 bol zvolený nový predseda Jozef Mondok. Opätovne sa konali voľby predsedu MNV 23. augusta 1956 a tentoraz bol za predsedu zvolený František Bognár. Po voľbách v roku 1957 bolo zvolených opäť 9 členov národného výboru, ktorí vo funkcii predsedu potvrdili Františka Bognára. Boli zriadené 4 komisie: poľnohospodárska, finančno-rozpočtová, komisia pre výstavbu, komisia pre školstvo a kultúru. Rok 1960 priniesol zásadné zmeny nielen v spoločnosti, ale aj v činnosti národného výboru. Po prijatí novej – socialistickej ústavy sa upevnilo postavenie národných výborov a zvýšili sa ich kompetencie. MNV už netvorili členovia, ale poslanci. Volebné obdobie bolo predĺžené na štyri roky. Vo voľbách konaných 12. júna 1960 bolo do MNV vo Veľkých Hostiach zvolených 17 poslancov, ktorí za predsedu zvolili Jána Fila. Rada mala 7 členov. Zriadených bolo 6 stálych komisií: poľnohospodárska, trestno-bezpečnostná; školstva a osvety, pre miestnu výstavbu, finančno-rozpočtová, miestneho hospodárstva. Po voľbách 11. júna 1964 bolo zvolených opäť 17 poslancov, ktorí zvolili za predsedu MNV Aladára Haluzu. Rada MNV mala 7 členov. Súčasne bolo zriadených opäť 6 stálych komisií. Volebné obdobie, ktoré sa malo skončiť v roku 1968, bolo z politických dôvodov predĺžené až do roku 1971. Vo voľbe funkcionárov 14. decembra 1971 bol za predsedu MNV zvolený Emil Zajac. Zriadené boli 2 stále komisie. Plénum malo 17 poslancov a rada bola sedemčlenná. Ďalšie voľby do MNV sa konali po uplynutí päťročného volebného obdobia v roku 1976. V tomto volebnom období ho tvorilo 21 poslancov, ktorí zvolili za predsedu Cyrila Poturnaya. Rada MNV mala v nasledujúcom volebnom období 9 členov. Vzhľadom na miestne podmienky bolo zriadených 6 stálych komisií. V nasledujúcich volebných obdobiach 1981 – 1986, 1986 – 1990 bol predsedom Rudolf Baca. Obsadenie funkcií, ani zloženie národného výboru sa po revolúcii v novembri 1989 nezmenilo a MNV vo Veľkých Hostiach ukončil svoju činnosť k 31. decembru 1990 bez personálnych zmien. Posledné plenárne zasadnutie sa uskutočnilo 19. novembra 1990. Hlavnou úlohou národného výboru v tejto poslednej etape jeho činnosti bola príprava slobodných volieb do	

		zastupiteľských orgánov, ako aj príprava volieb obecných orgánov, ktorých činnosť sa obnovila takmer po štyridsiatich rokoch po schválení zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb.	
3.2.3.	Archival history	Prvá informácia o registratúre Miestneho národného výboru vo Veľkých Hostiach je z 12. júna 1959. Okresný archívár Ján Pilek v tento deň uskutočnil na miestnom národnom výbore „dohľad“ v spisovni a zistil, že spisy od roku 1951 sú uložené v skrini, nie sú však usporiadané a zviazané do fasciklov, čo bolo administratívne pracovníkovi MNV Jozefovi Kajanovi v zápisnici nariadené vykonať. Keď o šesť rokov (21. júna 1965) rozoslal archív všetkým národným výborom dotazníky, ktoré obsahovali základné údaje o stave registratúr, MNV vo Veľkých Hostiach uviedol, že v spisovni národného výboru sa nachádza asi 10 bm spisového materiálu, pričom spisy pochádzajúce z obdobia rokov 1960 – 1965 sú uložené podľa protokolárnych čísel. Zápisnice volených orgánov MNV sa nachádzali v spisovni tiež len z rokov 1960 – 1965. Za spisovňu zodpovedala Margita Filová, ktorá nevedela uviesť, či bolo už na MNV uskutočnené vyradovanie a kto ho vykonal. Situácia poukazuje na to, že pre nedostatočnú starostlivosť sa písomnosti v tomto období jednoducho strácali. Miestny národný výbor ignoroval aj snahu Okresného archívu Topoľčany so sídlom v Uhrovci o komplexné vyradenie registratúrnych záznamov všetkých MNV v okrese, ktoré sa uskutočnilo v roku 1967. Archív pravdepodobne vyzval národný výbor k odovzdaniu aj spisového materiálu, na čo odpovedali 16. novembra 1967 vydaním potvrdenia, že sa v jeho spisovni nenachádza žiadny „archívny materiál“! Svedčí to o veľkom zanedbaní starostlivosti MNV o svoje písomnosti, čo sa vo veľkej miere odráža aj na kvalite archívneho fondu.	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Prvé prevzatie archívnych dokumentov z činnosti MNV je zapísané (pravdepodobne dodatočne) v knihe prírastkov až 19. februára 1980 pod číslom 893. Podľa zápisu miestny národný výbor odovzdal do archívu zápisnice z rokov 1960 – 1967. Boli to kópie zápisníc, ktorých originály boli prevzaté do archívu až v roku 2007. Prvé riadne uskutočnené a zdokumentované vyradenie sa na MNV vo Veľkých Hostiach uskutočnilo až v roku 1982. Bolo pripravené komplexné vyradenie, ale len záznamov z jeho činnosti v rokoch 1970 – 1975. Do archívu však odovzdali len spisy a zápisnice pléna, rady, komisií a účtovný materiál, ktoré boli v zozname skupiny „A“ uvedené, si ponechal na MNV. Tento (opäť neúplný) prírastok bol zapísaný do knihy prírastkov 26. januára 1983 pod prírastkovým číslom 1033. Dňa 29. septembra 1992 boli do archívu odovzdané zápisnice, spisový a účtovný materiál, z rokov 1956 – 1990. Toto prevzatie je zapísané pod prírastkovým číslom 1393. V roku 1996, po revízii fondov MNV, archív vyzval obecný úrad k odovzdaniu chýbajúcich archívnych dokumentov. K odovzdaniu zápisníc z rokov 1963 – 1972 došlo napokon až 2. mája 2007. Ich prevzatie zapísané pod prírastkovým číslom 1818 predstavuje	Spôsoby získavania archívnych prírastkov

		posledný prírastok k fondu Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach, ktorý bol týmto uzatvorený.	
3.3.1.	Scope and contents	Fondy národných výborov sú svojím obsahom nenahraditeľné hlavne pri štúdiu regionálnych dejín. Najcennejšie informácie obsahujú zápisnice pléna a rady. Najmä po roku 1963 sa viedli na dobrej úrovni, obsahujú aj prílohy, ktorými sú správy prerokované na príslušnom pléne. Spisov sa zachovalo málo, obsahujú informácie o činnosti MNV na úseku školstva a kultúry, sociálnej starostlivosti, poľnohospodárstva, majetkovoprávných záležitostí obyvateľov obce, bytového hospodárstva a stavebného vývoja obce a pod. Prehľad o finančnom hospodárení národného výboru podáva účtovný materiál a daňová agenda. Fond je uložený v 14 archívnych škatuliach. Obsahuje 67 úradných kníh, 7 účtovných a 42 daňových kníh, 6 registratúrnych denníkov a 2 škatule spisového materiálu. Po spracovaní je rozsah fondu 1,68 bm.	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Pri sprístupňovaní fondu bolo uskutočnené vnútorné vyradenie, pri ktorom boli z fondu vyradené záznamy, ktoré nespĺňali kritériá archívnych dokumentov – rôzne potvrdenia, sprievodné listy bez príloh a podobne. Vyradené boli tiež duplicitné a multiplicitné záznamy. Vnútorné vyradenie bolo vzhľadom na celkovo malé množstvo zachovaných dokumentov uskutočnené len v minimálnom rozsahu.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Fond je uzavretý a ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený inventárom podľa schémy: A. Samospráva 1. Zápisnice volených orgánov 1.1 Zápisnice pléna 1.2 Zápisnice rady 1.3 Zápisnice komisií 2. Evidencie B. Štátna správa 1. Všeobecná agenda 1.1. Registratúrne denníky 1.2. Spisy 2. Účtovná agenda 1.1. Účtovné knihy 1.2. Spisy	Spôsob usporiadania

		3. Daňová agenda 1.1. Predpisné zoznamy daní 1.2. Spisy C. Drobná prevádzkareň D. Ostatný materiál Pri úradných knihách považujeme za inventárnu jednotku jeden ročník neviazaných zápisníc pléna alebo rady MNV, pri zviazaných je to jedna kniha. Pri zápisniciach komisií sme za inventárnu jednotku, vzhľadom na malé množstvo zachovaných zápisníc, považovali zachované zápisnice jednej komisie. Inventárnu jednotku tvorí aj jedna registratúrna pomôcka – denník. Pri spisoch je inventárnou jednotkou jedna vecná skupina spisov za jeden rok. Vzhľadom na to, že registratúrne denníky sa viedli zväčša za viac rokov, nebolo možné ich zaradenie k príslušnému ročníku spisov, ale sú uložené pred spismi. Pri účtovných knihách je inventárnou jednotkou skupina kníh viažuca sa k jednému účtovnému obdobiu (spravidla 1 rok), pri daňových knihách skupina daňových kníh za jeden rok.	
3.4.1.	Conditions governing acces	K archívnym dokumentom vo fonde nie je obmedzený prístup.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR. K archívnym dokumentom vo fonde nie je obmedzený prístup.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Fond sa zachoval nepoškodený, v dobrom fyzickom stave.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany. Zdenka Hudecová: Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach 1950 – 1990, inventár, Topoľčany, 2016, evid. číslo 58.	Vyhľadávacie pomôcky

3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany, Pod kalváriou 2140, 955 01 Topoľčany.	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Fond Okresného národného výboru v Topoľčanoch (1911) 1945 – 1990 (1991).	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikacion note	Nie sú.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Zdenka Hudecová	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	27. 08. 2018	Dátum vyhotovenia opisu